

Absolvenții școlilor de artă spun GATA!

Cluj, 1-5 iulie 1998

Ideea Centrului Internațional de artă contemporană de a muta în acest an programul GATA!, Zilele absolvenților din academiile de artă de la București la Cluj este una cu totul fericită.

O foarte interesantă expoziție de arte plastice, câteva concerte de muzică clasică, de jazz, un cvartet de alături din Brașov, proiecții de filme de absolvire de la București au însoțit în contrapunct o aventură în care, neîndoiește, teatrul a fost personajul principal, cu nu mai puțin de treisprezece spectacole, generos găzduite de scenele Naționalului, Teatrului Maghiar de Stat, studioului de teatru al Universității din Cluj și Academiei de Muzică. E însă simptomatic faptul că starea de confruntare nu pare să avengeze în mod evident vreuna dintre școlile de teatru, ci mai degrabă să pună în evidență, drept constantă, un soi de nesiguranță a tinerilor actori, indiferent de centrul universitar din care provin. Sunt ei cu adevărat *gata* să intre în marea confruntare a scenelor profesioniste care îi așteaptă cu mai multă sau mai puțină nerăbdare? Iată o întrebare la care răspunsul producțiilor oferite nu e suficient de clar.

Dacă, cu câteva luni în urmă, *Pescărușul* absolvenților clujeni revela un grup compact de actori foarte bine pregătiți, cu o

gândire teatrală antrenată pe răspunsuri interpretative de finețe, *Arlecchino în oglindă*, prezentat în festival de aceeași clasă, mi s-a părut oarecum zgomotos și încărcat de redundanțe în stilurile de joc, care nu se individualizează suficient. Tinerii actori de la Târgu-Mureș propun, simultan, un spectacol de clasă cu *Nevestele vesele din Windsor*, deloc concludent, dar și splendidul *Eu când vreau să fluier, fluier* în regia lui Theodor Cristian Popescu, produs de Teatrul Național. *Mofturile Belisei* al clasei Grigore Gonța de la București e amatoristic, pe două corzi, una tipată și alta ininteligibilă, în schimb, *Omoară-l pe aproapele tău!* al clasei Dem Rădulescu și George Ivașcu, tot din București, e un încântător recital de grup, slujind excelent la valorificarea fiecăruia dintre actorii ce compun ansamblul. Un spectacol invitat din Franța, *Le silence* de Nathalie Sarraute, în interpretarea unei mici companii sorboneze numită *Le Pied Enflé*, vine însă să ne vindece de neliniște, plasându-se, în comparație, sub toate standardele de tehnică și talent care să justifice un minim exercițiu critic (asta în pofida unui text mai degrabă interesant). 1998 e un an foarte bun pentru păpușari, atât cu clasa de la Iași, unde *Mini-cabaretul* (bazat pe texte din Alecsandri, Topîrceanu și Caragiale) dovedește mult talent și destulă măiestrie (cu excepția

prezentatorilor) cât și cu *Regele Cerb* al clasei de la București, în regia lui Cristian Pepino, care marchează o nouă generație de excepționali mănuiitori-actori, într-un adevărat regal al imaginației și forței de expresie. Mă întreb uneori dacă nu cumva pregătirea păpușarilor nu e mai profundă, mai atentă și mai complexă în teatralitatea ei decât cea a actorilor "de dramă"...

În fine, cu precizarea că, independent de voința mea, n-am văzut spectacolul cu *Nunta și Ursul* al Teatrului de Nord din Satu Mare, prezentat chiar în deschidere (fără decor și costume, din pricina diluviului), care era și examenul de regie al lui Adrian Roman de la Cluj, trebuie să menționez aici și foarte specialele spectacole-licență ale primilor doi laureați ai Sloboziei din anii precedenți: *Așteptându-l pe Godot* de Beckett, montat la Naționalul din Cluj de Gelu Badea, și *Ușa închisă* de J. Graham Reid, pus în scenă la Piatra Neamț de Vlad Massaci. Două reușite incontestabile, în genuri absolut diferite, cu un singur punct comun: lucrul minuțios și extrem de rafinat cu actorul. Clujul ar fi bine să rămână și în viitor ceea ce a reușit acum atât de bine: locul de întâlnire al celor care, iată, și-au terminat ucenicia și, cine știe, piața din care directorii de teatru își pot alege viitorii angajați...

Miruna Runcan